

Wie heeft er niet met de dobber leren vissen? Voortjes peuteren uit het slootje achter het huis. Je eerste viswedstrijd met de vaste stok. Of penvissen op karper. Allemaal visserijen waarbij je de dobber – of met een populair woord pen – gebruikt. Maar hoe lood je een pen nu eigenlijk goed uit? En doe je dat bij al die verschillende soorten dobbers op dezelfde manier? Kay (12) uit Amersfoort zag door de antennes de dobber niet meer en vroeg Ed om hulp.

TEKST ED STOOP FOTOGRAFIE MILAN RINCK CAMERA SYTSE VAN DER HARST

VRAAG HET AAN ED

Met een juist uitgelode dobber vang je meer vis.

Op het moment dat ik bij de haven achter het gemeentehuis van Zeewolde arriveer, is Kay al druk in de weer met een tuigje waarop hij een hele rits loodjes aan het vastzetten is. Eerst de hele kleintjes en vervolgens richting het haakje een stel grotere loodhagels. Het ziet er hartstikke mooi uit en ik maak hem dan ook complimenten voor zijn voorwerk. Jammer genoeg is al dat werk echter voor niets geweest, want zo lood je een pen namelijk niet uit.

FUNCTIE

Als ik Kay tussen neus en lippen door vraag waarvoor dobbers eigenlijk dienen, krijg ik wel meteen het juiste antwoord. Namelijk het doorgeven van een (aan)beet en ervoor zorgen dat het aas op een bepaalde diepte kan worden aangeboden. Zonder dobber zakt je haakje met aas immers altijd naar de bodem. Met een dobber oftewel een drijver aan de lijn, kun je precies bepalen waar je aas komt te hangen. Bijvoorbeeld vlak onder het wateroppervlak, tussen water en wind, maar evengoed vlak boven of juist op de bodem.

TAL VAN SOORTEN

Op zijn beurt stelt Kay me de vraag waarom er zoveel verschillende soorten en modellen dobbers zijn? Lange en slanke, maar ook hele bolle. Kleine dobbertjes van 0,3 gram tot boeien van wel 10 gram. Dat verschil tussen

hele kleine, lichte pennetjes en grote, plompe dobbers heeft alles te maken met de al dan niet aanwezige wind of stroming en de diepte van het water. In een ondiepe, stilstaande vijver heb je immers meer dan voldoende aan een pennetje van 0,5 tot maximaal 1 gram. Terwijl in een diep, stromend kanaal 5 gram soms nog niet genoeg is.

TESSE-PENNEN

De lange, slanke pennen zijn bedacht door ene mijnheer Tesse die graag met zulke dobbertjes viste – vandaar dat dit soort pennen Tesse-modellen of Tesse-pennen worden genoemd. Deze pennetjes zijn voor een erg secure (wedstrijd) visserij ontworpen en komen het beste tot hun recht in water dat niet of nauwelijks stroomt. Door hun vorm ondervinden ze namelijk erg weinig weerstand onder water. Dat maakt ze buitengewoon geschikt voor een snelle visserij met een korte opslag (de lijn tussen dobber en hengeltop) op bijvoorbeeld voorn. Voor de beginnende vaste stok visser vind ik ze vanwege hun kwetsbaarheid – ze breken voor je er erg in hebt – echter ongeschikt.

Door je lood gegroeped op de lijn te zetten, raakt die minder snel in de knoop.

TUSSENMODEL

Dobbers met een grote, dikke (bijna ronde) buik en een dikke antenne van metaal of grafiet zijn sterk en speciaal ontworpen voor stromend water. In de meeste gevallen gaat de voorkeur dus uit naar een tussenmodel. Een dobber of pen met een min of meer gerekt druppelvormig drijflichaam. Die zijn namelijk geschikt voor vrijwel alle stilstaande en licht stromende wateren, diep en ondiep. Je hebt ze met een onder-antenne van grafiet en van metaal. Als beginner zou ik voor grafiet kiezen. Metaal buigt nogal makkelijk, kan daardoor krom gaan staan en vraagt om extra rubbertjes om de antenne.

HOE LOOD JE UIT?

De haven waar we vissen stroomt niet en is ruim 2,5 meter diep, dus kiezen Kay en ik voor zo'n tussenmodel pennetje met druppelvormig lichaam en daarop het getal 0,75 oftewel driekwart gram. In het verdeel-

doosje – ook wel dispenser genoemd – met zes verschillende maten loodhageltjes pakken we vier hageltjes van 0,15 gram. Die drukken we op de lijn. Niet te vast, want de loodjes moeten wel over de lijn kunnen schuiven. Met dat totaal van 0,6 gram lood staat de pen nog net met de bovenste rand van het drijflichaam en de gehele rode antenne boven water. Je zou dus geneigd kunnen zijn om nog 0,15 gram toe te voegen om aan die 0,75 gram te komen.

LAATSTE LOODJE

Dat is echter een veel gemaakte denkfout. Het haakje, aas en zelfs de vislijn hebben namelijk ook gewicht. Samen met die extra 0,15 gram zou de pen te laag in het water zakken zodat je de rode punt niet meer goed kunt zien. Als laatste komt er dus een loodhageltje van 0,10 gram in plaats van 0,15 gram op de lijn. Let op dat de kleinste loodjes altijd onderop hangen en de grootste altijd boven. In geval van wind

LOODCODE

Lood hoort niet in het milieu. Het is gevaarlijk voor mens en dier. Gebruik lood daarom zo beperkt mogelijk en ga verlies tegen. Belangrijke aanbevelingen zijn:

- koop alleen dispenserdoosjes hagellood die slechts één loodje per keer afgeven;
- gebruik alleen zacht hagellood; dit is makkelijk van de lijn te verwijderen en meermalen te gebruiken;
- gebruik bij kunstaas dat lood bevat een kunstaasredder, waardoor je minder verspeelt;
- deponeer lood dat je niet meer gebruikt bij het chemisch afval.

of stroming kun je het kleinste hageltje namelijk op de bodem laten rusten, zodat de pen niet door wind en stroming wordt meegevoerd. En de vis hoeft dan geen gewichtheffer te zijn om dit loodje van de bodem te tillen. Een klein loodhageltje wekt dus minder argwaan dan een grote loodbal.

Er zijn verschillende typen dobbers die allemaal op hun eigen manier dienen te worden uitgelod.

DOBBERS UITLODEN DOE JE ZO
Kay leert van Ed hoe je een dobber uitloodt. Bekijk de video op www.hetvisblad.nl.

Knijp het lood niet te vast op de lijn, zodat je nog met de loodverdeling kunt variëren.

WEERSTAND

Waar onze grootvaders nog visten met zogenaamd theelood, lood van wijnflessen of bladlood op de lijn, kunnen Kay en ik vandaag de dag kiezen uit allerlei zacht lood dat de lijn niet beschadigt. Bijvoorbeeld de bekende ronde loodhagels, maar ook langwerpige loodjes zoals styllood. Die hebben allemaal gemeen dat ze ons aas op diepte brengen en de dobber in het water doen staan. Welk type lood je gebruikt is een kwestie van persoonlijke voorkeur. Een lang en slank lood geeft onder water natuurlijk wel minder weerstand dan een rond en

HAAKJE ALTIJD ALS LAATST

Bind voordat je de dobber gaat uitloden nooit eerst het haakje aan de lijn, maar doe dit altijd pas als laatste. Zit het haakje eenmaal aan de lijn, dan kun je een teveel aan lood op de lijn er niet meer makkelijk van af schuiven. Lood de dobber altijd zo uit dat de gekleurde antenne zeker nog voor driekwart boven water staat. Monteer daarna pas het haakje aan de lijn, prik vervolgens twee of drie maden of een broodvlokje op het haakje en je zult duidelijk zien dat de antenne nu nog wat dieper – maar niet te diep – in het water wegzakt.

bol loodje. Wat betekent dat de vis ook minder snel weerstand voelt als hij het aas in de bek neemt en wegzemt. Welk lood je ook kiest, zorg altijd voor een ruime sortering van verschillende maten. Dan hoef je niet te knippen of snijden om loodjes indien nodig klein(er) te krijgen.

BULKLOOD

Kleine dobbers tot 1 gram kunnen we uitstekend uitloden met vier of vijf loodhagels. Bij grotere en zwaardere pennen zou je zoveel loodha-

Nadat de dobber goed is uitgelood, wordt er vis gevangen.

gels moeten gebruiken, dat het de voorkeur verdient om eerst een groter bulklood op de lijn te plaatsen. Voor een 2-grams pen pak je bijvoorbeeld een druppelvormig bulkloodje van 1,5 gram. Het bulklood zet je vast tussen twee loodhagels, waarna je nog enkele kleine hagels onder het bulklood plaatst tot de pen op de juiste wijze in het water staat. Voor het vissen in sterk stromende rivieren worden soms pennen die meer dan 10 gram lood kunnen dragen gebruikt, uiteraard met het bijpassende bulklood.

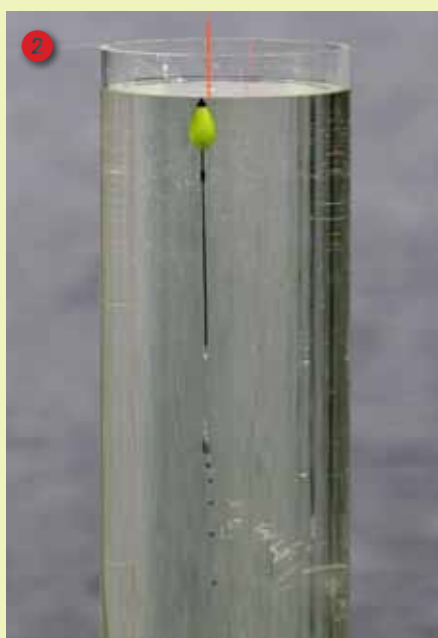
GROEPEREN

Hoewel veel beginnende vaste stok vissers er naar neigen om de loodjes mooi over de lijn te verdelen, kun je die zeker in het begin het beste allemaal tegen elkaar schuiven (groeperen). Zo laat ik Kay zien dat een lijn met gegroepeerd lood lang niet zo snel in de knoop raakt als een lijn waarop loodjes zijn ver-

deeld. Als Kay vervolgens alle loodjes die op 10 cm van zijn haakje waren gegroepeerd naar circa 30 cm van het haakje heeft geschoven, voor een veel mooiere en natuur-

lijkere aaspresentatie, kan het vissen met het nieuwe tuigje beginnen. Eerst vangen we enkele piepkleine baarsjes; de vaste winterbewoners van de haven. Daarna melden zich

de eerste mooie baarzen op het lokvoer, gevolgd door een stel blankvoorns. Het dobber-tje schiet telkens fraai weg. Vraag beantwoord en missie meer dan geslaagd!

- 1 Een reguliere dobber uitgelood met enkele loodhageltjes.
- 2 Een iets zwaardere dobber wordt uitgelood met een bulkloodje.
- 3 Een stevige vlagdobber voor sterk stromend water vraagt om een flink bulklood.

Ga voor meer tips en trucs snel naar de video op WWW.HETVISBLAD.NL.